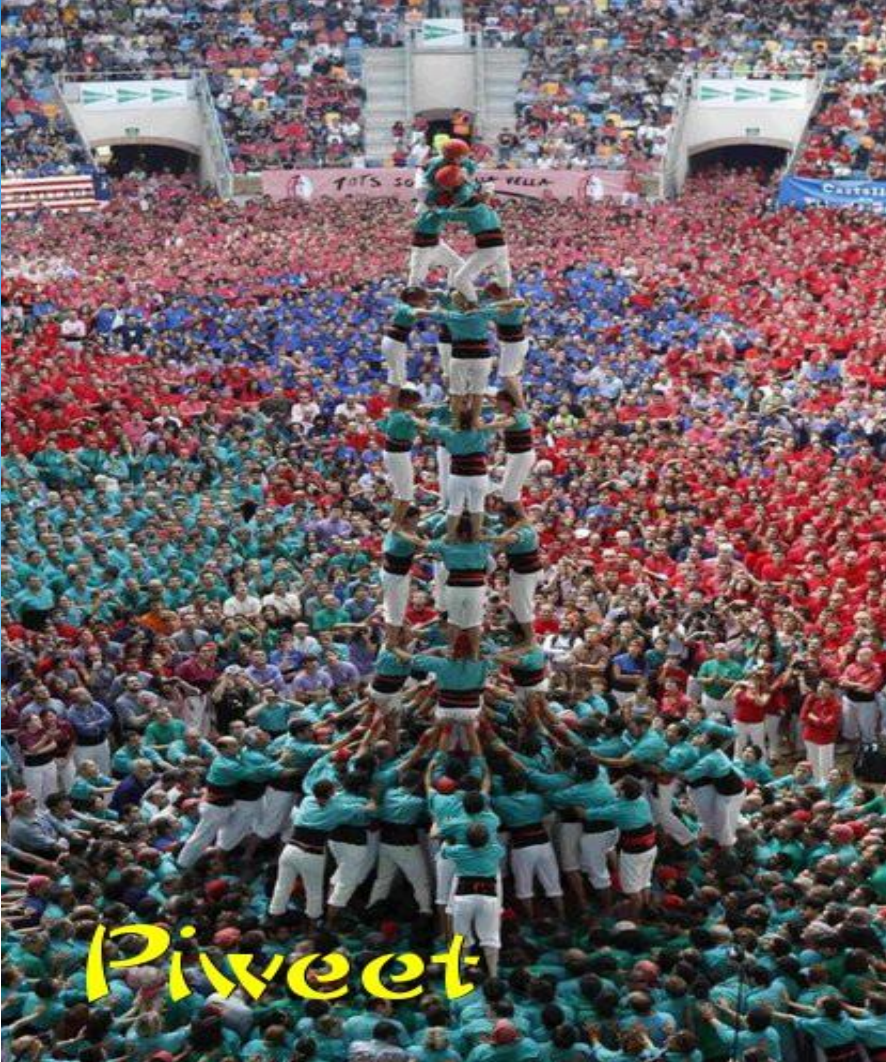

ÖZEL YETENEKLİ ÇOCUK AİLESİ OLMAK

**Uzm. Psk. Dan. Oğuzhan YAVUZ
&
Uzm. Psk. Dan. Ömer GÜMÜŞOĞLU**

Ahmet Yüksel Özemre
Bilim ve Sanat Merkezi
Rehberlik Birimi

Sunum Akışı

- ✓ Özel yetenekli çocuk kimdir?
- ✓ Özel yetenekli çocuklar ve aile içi ilişkiler
- ✓ Aile, okul ve BİLSEM üçgeni
- ✓ Ailelere öneriler

ÖZEL YETENEKLİ BİREY

Yaşıtlarına göre;

- ✓ daha hızlı öğrenen;
 - ✓ yaratıcılık,
 - ✓ sanat,
 - ✓ liderliğe ilişkin kapasitede önde olan,
 - ✓ özel akademik yeteneğe sahip,
 - ✓ soyut fikirleri anlayabilen,
 - ✓ ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven
 - ✓ ve yüksek düzeyde performans gösteren birey;
- olarak tanımlanır.

(MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, 2021)

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile içi İlişkiler

- * Aileye özel yetenekli bir üyenin katılmasıyla birlikte mevcut dinamikler ve alışlagelmiş rol kalıpları değişmektedir.

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile içi İlişkiler

İlk yıllar, ailenin **farklılığı** bir sorun gibi değil, keyifle yaşadığı yıllardır. Fakat ilerleyen yıllarda çocuğun farklı gelişimi karşısında aile sıkıntıya düşmektedir.

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile İçi İlişkiler

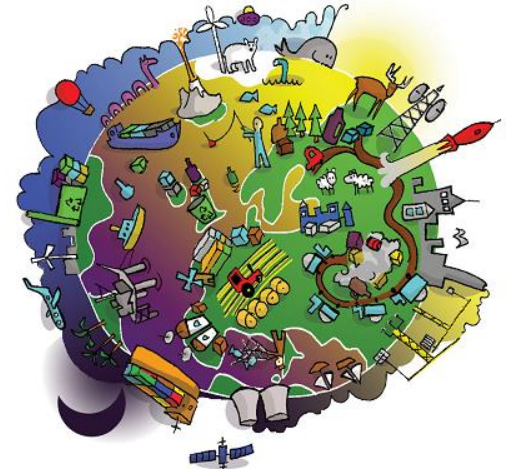
AİLE İÇİ İLETİŞİM-EBEVEYN TUTUMU

- * Sevgi,
- * Koşulsuz kabul,
- * Disiplinli bir ilgi,
- * Somutluk, Saygınlık, Tutarlılık
- * Güven İlişkisi kurma
- * Etkin Dinleme, Ben dili,
- * Ebeveyn tutumu,
- * Kişisel bağımsızlık kazanma,
- * Sorumluluk alma duygusu,
- * Etkili ilişkiler kurmada model olma

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile içi İlişkiler

- * Duyarlılıklarına karşı destek olunmalı
- * Kaynaklara ulaşım sağlanmalı (dergi, kitap, ansiklopedi, vb.)
- * Müzeler, tarihi yerler, sanat galerileri, vb. yerlerle buluşturulmalı
- * Çocuğun sorularına, şeffaf bir şekilde yanıt verilmelidir.

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile içi İlişkiler

- * İlgi alanları desteklenmeli.
- * Çocuğun ilgi ve yetenek gösterdiği alanlarda, ebeveynler yetersiz kaldıklarında, olanakları el verdiğince etkinliklere yönlendirmelidir.

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile içi İlişkiler

- * Ortak sorumluluklar almalı
- * Okulda ilgi duyduğu faaliyetleri yakından izlenmelidir.
- * Aşırı yönlendirmelerden kaçınılmalı

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile İçi İlişkiler

- * Çocuğun, asla evin patronu olmasına izin vermemeli, ancak kararları almada katılımı ve evde sorumluluk alması sağlanmalıdır.

Özel Yetenekli Çocuklar ve Aile içi İlişkiler

- Özel yetenekli öğrencilerin her yönden örnek bir birey olmaları için sosyal, zihinsel ve duygusal gelişimlerini destekleyici çalışmalarda yapılmalıdır.

- * Anne-babanın kardeşler arasında ayırım yapmaması önemlidir.

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Akraba, eğitimci ve arkadaş çevresinin olumsuz algıları
- * Aile için bebekliğinde çevreye karşı övünme vesilesi olan çocuk, zamanla çevreye karşı mahcupluk, suçluluk ve utanç yaratan bir problem çocuğa dönüşebilir.

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Ebeveynlerin ve çevrenin sıkça sergilediği davranışlardan birisi, çocukları akranlarıyla ya da birbirleriyle kıyaslamaktır.

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Bu durum okullarda da sıkça karşılaşılan bir problem olabiliyor.
- * Öğretmenlerin «**özel yeteneklilik**» kavramı ile çocuğun özellikleri arasında bağdaşım kuramaması
- * Okullarda derslere katılımında yaşanan problemler,
- * Okulların özel yetenekli çocukların eğitimleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Çocukların **zihinsel ve sosyal iletişim** kurabilecekleri gruplar oluşturulmalı.
- * Eğer bu iki işlevi aynı arkadaş grubu karşılayamıyorsa, o zaman iki farklı arkadaş grubuna gereksinim vardır.

* Zihinsel büyümesi kadar, fiziksel ve toplumsal becerilerini geliştirmesini teşvik edin.

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Farklılık var olmanın kanıtıdır.
- * Özel yeteneklilerin var olma mücadelesinde aileye düşen görev, **farklılığı** gerçekçi biçimde görmek ve ilgili alanlara yönlendirerek çocuğun gelişimine katkıda bulunmaktır.
- *

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Özel bir çocukla nasıl başa çıkacağını bilemeyen anne babanın küçük yaşlarda yapabileceği en iyi şey, **çocuğun merakını engellemek**, kendi yolunu kendi bulmaya çalışırken onu durdurmamaktır.

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Çocuğunuzun sorduğu sorulardan yola çıkarak onu ilgilendiği konuları araştırmaya yönlendirin.

Aile, Okul ve BİLSEM Üçgeni

- * Çevrenin baskısının daha belirleyici olduğu **küçük yaşlarda ve ergenlikte** bu durum yeteneklerin söndürülmesi, baskı altında tutulması ya da başka kanallara yönlendirilmesi gibi durumlara yol açabilir.
- * **Burada ;**
 - ✓ BİLSEMLer,
 - ✓ Okullardaki destek eğitim odaları,
 - ✓ Çocuk üniversiteleri,
 - ✓ yerel yönetimlerin çalışmaları,
 - ✓ sivil toplum ve derneklerin organizasyonları önem arz etmektedir.

Ailelere Öneriler

- * Zenginleştirmeyi doğru anlamak,
- * Aile yaşantı sürecinde farklılıkları çoğaltabilmek,

Yaşantı Zenginleřtirme Etkinlikleri

Doęa İle İlişki:

- ❖ Doęa yürüyüřü
- ❖ Piknik
- ❖ Hafta sonu gezisi
- ❖ Kamp kurma
- ❖ Yüzme
- ❖ Dalgıçlık
- ❖ Yelken
- ❖ Balık tutma

Aile Etkinlikleri

- * Seyahatler
- * Akraba ve dost ziyaretleri
- * Park, bahçe, kültür merkezi gezileri
- * Aile törenleri hazırlığı, ev süsleme
- * Ailece okuma ve tartışma

- * Hayvan besleme
- * Hayvanat bahçesi gezisi
- * Tren, otobüs, vapur gezileri
- * Yemek pişirme, tamirat, dekorasyon
- * Ev oyunları

Grup Etkinlikleri

- * Sinema, tiyatroya gitme
- * Arkadaşlarla dolaşma
- * Tartışma grupları
- * Gönüllü kuruluşlarla çalışma
- * Yerel organizasyonlara yardıma gitme
- * Bisiklete binme
- * Grup oyunları
- * Yavru Tema, Genç Tema gibi gruplara katılma
- * İzcilik

Hobiler

- * M¼zik grubu
- * Kitap okuma
- * Hikâye, Őir, roman yazma
- * Tiyatro-drama
- * Fotoğrafçılık
- * Fen ve teknoloji ile ilgili gözlem ve deneyler
- * Sokak hayvanları ile ilgili faaliyetlere katılma

- * Çevre koruma
- * Arkeoloji ve sanat tarihi
- * Tasarım
- * Takı yapma
- * Bahçe bakımı, çiçek yetiştirme
- * Gazete, dergi çıkarma

- * Gökyüzü gözlemi
- * Matematik oyunları
- * Tarih, felsefe, psikoloji tartışma grupları
- * Koleksiyonculuk
- * Ahşap oyma
- * Batik, kumaş boyama, kumaş baskı
- * İlk yardım

Sonuç olarak;

Özel yetenekli bireyler birbirlerinden **farklı ve benzer** özelliklere sahip olup benzerliklerini ve farklılıklarını dikkate alan, gelişmekte ve değişmekte olan dünyaya ayak uydurmalarını sağlayacak bir eğitim sürecine gereksinim duymaktadır.

Film Önerileri

Küçük Adam Tate

Orijinal Adı: Little Man Tate
Yönetmen: Jodie Foster
Senaryo: Scott Frank
Oyuncular: Jodie Foster, Ad
Yapım: 1991 - ABD

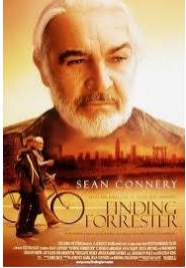
Vitus

Orijinal Adı: Vitus
Yönetmen: Fredi M. Murer
Senaryo: Peter Luisi, Fredi M. Murer,
Oyuncular: Fabrizio Borsani, Teo Ghe
Jucker, Bruno Ganz
Yapım: 2006

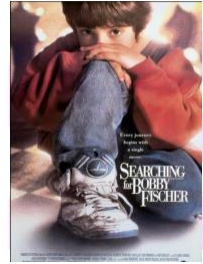
Dahi Olmak

Orijinal Adı: If I Had Known I Was a Genius
Yönetmen: Dominique Wirschafter
Senaryo: Markus Redmond
Oyuncular: Markus Redmond, Whoopi Goldberg, K
Debra Wilson, Sharon Stone, Tara Reid, Della Rees
Yapım: 2007 - ABD

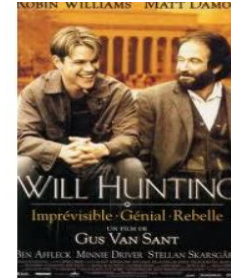
Forrester'ı Bulmak

Orijinal Adı: Finding Forrester
Yönetmen: Gus Van Sant
Senaryo: Mike Rich
Oyuncular: Sean Connery, Murray Ab
Rhymes, Robert Brown
Yapım: 2000 - ABD

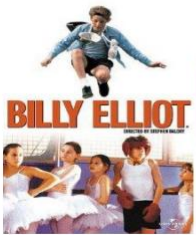
Masum Hamleler

Orijinal Adı: Searching for Bobby Fischer
Yönetmen: Steven Zaillian
Senaryo: Steven Zaillian
Oyuncular: Joe Mantegna, Max Pomeranc, J
, Laurence Fishburne, Robert Stephens, Davi
Yapım: 1993 - ABD

Can Dostum

Orijinal Adı: Good Will Hunting
Yönetmen: Gus Van Sant
Senaryo: Matt Damon , Ben Affleck
Oyuncular: Robin Williams , Matt Da
Skarsgård, Minnie Driver, Casey Affle
Rachel Majorowski, Colleen McCaule
Jamie Draven , Jean Heywood
Yapım: 1997 - ABD

Billy Elliot

Orijinal Adı: Billy Elliot
Yönetmen: Stephen Daldry
Senaryo: Lee Hall
Oyuncular: Julie Walters, Jamie E
Yapım: 2000 - Fransa, İngiltere

Ekim Düşü

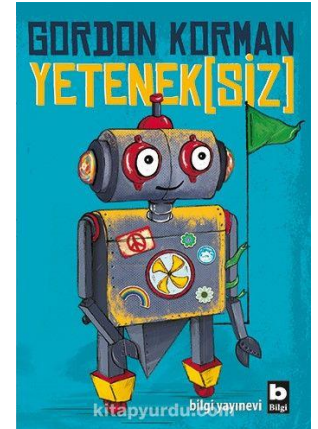
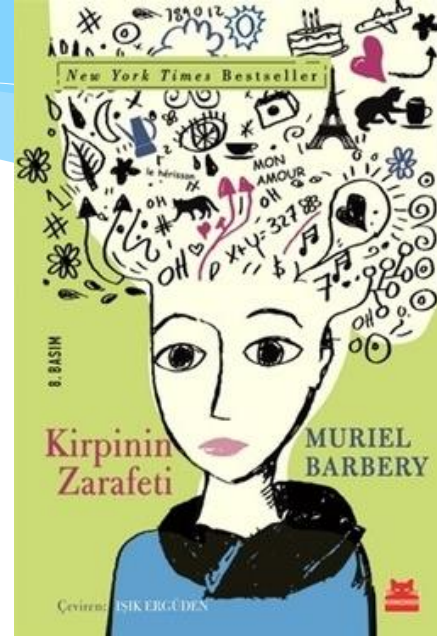
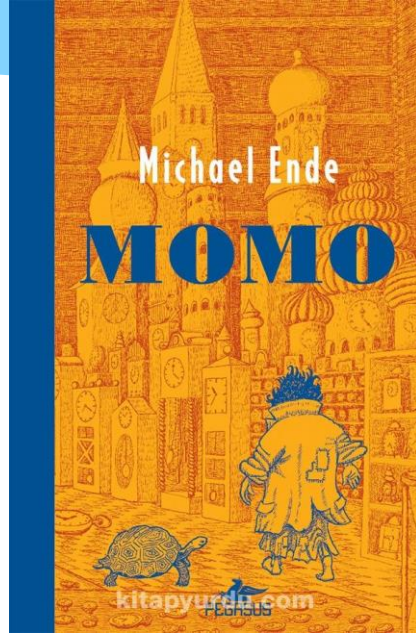
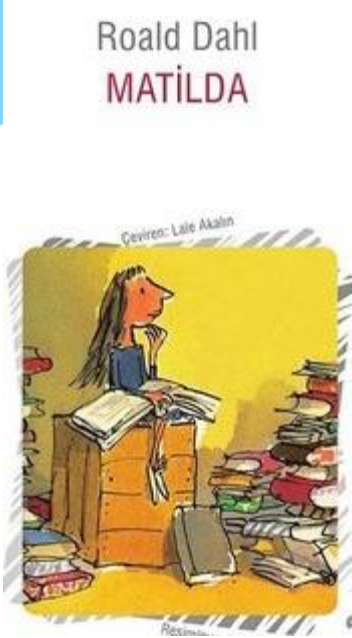
Orijinal Adı: October Sky
Yönetmen: Joe Johnston
Senaryo: Lewis Colick
Oyuncular: Jake Gyllenhaal, Chris Cooper, I
Owen, William Lee Scott, Natalie Canerday
Yapım: 1999 - ABD

Patch Adams

Orijinal Adı: Patch Adams
Yönetmen: Tom Shadyac
Senaryo: Patch Adams (kitap) Maureen Mylander
Oedeker
Oyuncular: Philip Seymour Hoffman Monica Pott
Yapım: 1998 - ABD

Kitap Önerileri

Çeşitli Kaynaklar

1. Beni Anlayın Özel Yetenekli Çocuğum Var Kitabı

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_06/19122200_07143702_Aile_EYitim_KYlavuzu.pdf

2. Özel Yetenekli Çocuklar için Aile Klavuzu

https://orgm.meb.gov.tr/alt_sayfalar/yayimlar/ozelegitim/aile_klavuzu/aile_klavuzu.pdf

3. Özel Yetenekli Öğrencilerin Ailelerine Öneriler

https://orgm.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=31

4. Özel Yetenekli Çocukların Özellikleri

https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_02/27052325_stnyeteneklocuklarinzellikler.pdf

5. Özel Yetenekli Çocuklar ve Aileleri

https://ahmetyukselozemrebilsem.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/34/22/766164/dosyalar/2021_11/0217463_3_14140556_UstunYetenekliCocuklar.pdf?CHK=5d31fe749f2a09be3c9e945a11aba933

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER